

Inventaris van materiaal ter ondersteuning van de medewerkers van de Zorgzame Buurten

Doelstellingen

- De medewerkers van de ZB-projecten inspireren en tools bezorgen die hen ondersteunen in het uitbouwen van een kwaliteitsvolle en duurzame Zorgzame Buurt
- Een selectie maken op basis van een aantal criteria, zodat projectmedewerkers niet zelf op zoek moeten in het grote aanbod aan materiaal dat online beschikbaar is, maar niet allemaal even toegankelijk/buikbaar of kwaliteitsvol is.

Gebruik van de lijst

- In de wekelijkse nieuwsbrief ZB plaatsen we telkens een andere tool, publicatie, podcast, ... in de kijker, met een link naar de lijst die op het online platform terug te vinden is.
- De lijst groeit organisch: consortium-en andere partners kunnen steeds materiaal voorstellen of op vraag ontwikkelen. Op basis van de vragen van op het terrein, gaan we gericht op zoek naar de nodige expertise en informatie.

THEMA'S	LINKS NAAR ONLINE BESCHIKBAAR MATERIAAL	BRON	
1	Beleidsksten en info m.b.t. projectoproep ZB	<ul style="list-style-type: none"> - Inspiratienota Zorgzame Buurten - het inspiratiekader bij de projectoproep ZB - geselecteerde ZB projecten - Website Zorgzame Buurten 	Vlaamse Overheid
2	Praktijkvoorbeelden en kaders ZB	<ul style="list-style-type: none"> - Publicatie 'Lokaal samenwerken in zorgzame buurten' - E-Publicatie 'Lokaal samenwerken in Zorgzame buurten. Minder mazen, meer net' - Cahier 'Buurtgerichte Zorg' - Publicatie 'Buurtgerichte zorg. De 'actief zorgzame buurt' als toekomstmodel voor Vlaanderen en Brussel' - Publicatie: Zorgzame Buurten – inspirerende initiatieven die het systeem trotseren - Rapport veldverkenning burgerinitiatieven 	Fonds Dr. Daniël De Coninck (KBS) SAAMO Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg (KCWWZ) VVDC en Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg (KCWWZ) Movisie (Nederland) Socius
3	Buurtanalyse	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuningspakket Buurtanalyse - Resokit, ontwikkeld voor de Brusselse context maar ook breder toepasbaar - Publicatie over Asset Based Community Development: het van binnenuit werken aan een leefbare buurt, door sociale relaties tot stand te brengen en capaciteiten van bewoners, organisaties en instellingen binnen de lokale gemeenschap te mobiliseren - Slides vorming Buurtanalyse (Thomas More & Burgers Aan Zet) - Tips en tools om met kinderen en jongeren in gesprek te gaan over hun buurt - Whitepaper: De Buurt van de Toekomst - 	Thomas More Odisee Movisie (Nederland) Thomas More en BAZ Kind en Samenleving Hoplr
4	Impactgericht werken	<p>A. ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publicatie Impactgericht denken en handelen. Wat werkt voor jouw initiatief? - Filmpje impactgericht werken, als intro bij de vorming - Slides bij de vorming 'impactgericht werken' <p>B. THEORY OF CHANGE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een handleiding om verandering te begrijpen en impact te realiseren - Onze verandertheorie 	KBS HOWEST MDF NL Sociale Innovatiefabriek
5	Samenwerken in een ZB	<p>A. ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelf sterke en zwakke punten van de samenwerking binnen je Zorgzame Buurt inschatten met de Pronet-Quickscan. - Slides bij de vorming 'samenwerken' - Sociocratie 3.0: een toolkit voor effectief samenwerken 	Arteveldehogeschool

		<p>B. SAMENWERKEN ROND ZORG EN WELZIJN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doegids: Samenwerken rond zorg en welzijn - Samenwerken rond zorgzame buurten: <i>aandachtspunten, leidraden en tools</i> - Inspiratiekader: ‘Meer en beter samenwerken rond zorg en welzijn’ - Sleutelcompententiemodel voor samenwerking in zorg en welzijn - Matrix voor integraal gezondheidsbeleid - Publicatie - Interprofessioneel samenwerken in Buurten doe je zo - Magazine Collectief – Samen aan de slag in Buurten en wijken <p>C. BUURTGERICHTE NETWERKEN KINDEREN EN JONGEREN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Draaiboek Buurtgerichte netwerken voor kinderen en gezinnen 	<p>Bernhard Bockelbrink, James Priest en Liliana David</p> <p>Sam Pless en Jasmine Buntinx Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin EIPEN Vlaams Instituut Gezond Leven Karel de Grote Hogeschool Movisie (Nederland)</p> <p>Agentschap Opgroeien</p>
6	Drempels verlagen/rechten realiseren	<p>A. GEÏNTEGREED BREED ONTHAAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - GBO-kompas: een inspirerend werkdocument om aan de slag te gaan het geïntegreerd breed onthaal <p>B. OUTREACH</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reeks filmpjes over outreachend werken <ul style="list-style-type: none"> o Definitie outreach o Visie o Maatschappelijke kwetsbaarheid o De outreachcirkel o Quality of life o Participatieve basishouding - Slides bij de vorming outreachend werken - Publicatie ‘Wat werkt bij outreachend werken’? <p>C. LOKAAL PROACTIEF KADER</p> <ul style="list-style-type: none"> - E-Publicatie ‘Minder mazen, meer net. Aan de slag met zorgzame buurten’ - Publicatie ‘Iedereen beschermd. Lokaal proactief kader’ - Publicatie ‘De Stek. Sterke zet voor sociale bescherming’ - Leidraad om onderbescherming aan te pakken. De STEK – een leidraad <p>D. BUDDY’S EN BRUGFIGUREN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Website van Buddywerking Vlaanderen - In 8 filmpjes krijg je handvatten aangereikt voor vrijwilligers in een buddy-werking - Informatiebrochures voor de inzet van brugfiguren voor mensen met een migratie-achtergrond 	<p>Vlaamse overheid</p> <p>Steunpunt Mens en Samenleving (SAM vzw)</p> <p>SAM vzw Movisie</p> <p>SAAMO</p> <p>SAM vzw</p> <p>Buddywerking Vlaanderen SAAMO Demos vzw</p>
7	Participatie en diversiteit	<p>A. PARTICIPATIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zeven strategieën om participatief te werken 	<p>Demos vzw</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - De LCD Toolkit biedt een stappenplan voor een participatieve manier van werken - 45 methodieken voor lokale beleidsparticipatie - Tips om mensen in armoede te betrekken - Webpagina 'Bereiken en betrekken van ouderen, hoe doe je dat?' - Toolkit: wensen en behoeften van ouderen: wat vinden ouderen belangrijk en hoe kom je daar achter? - Tips en tools voor het organiseren van inspraaktrajecten met kinderen en jongeren - Slides bij de vorming 'participatief werken' <p>B. DIVERSITEIT</p> <ul style="list-style-type: none"> - filmpjes diversiteit <ul style="list-style-type: none"> o Diversiteit en inclusie: wat en waarom? o (Onbewuste) vooroordelen en stereotypen o Meervoudige identiteiten o Kruispuntdenken - Slides bij de vorming 'diversiteit en kruispuntdenken' - De meetladder diversiteit is een reflectietool voor divers-sensitieve projecten en acties - Publicatie - Discriminatie in de wijk tegengaan 	<p>Demos vzw VVSG Demos vzw Movisie (Nederland) Movisie (Nederland)</p> <p>Kind en Samenleving UCLL</p> <p>Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg (KCWWZ)</p> <p>BON Movisie (Nederland)</p>
8	<p>Informele zorg en vrijwilligerswerk</p>	<p>A. BURENHULP</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het kleine helpen: competentieprofiel en draaiboek - Podcastafleveringen 'het kleine helpen': het concept, plattelands- en grootstedelijke context - Website Accolage: burenhulpnetwerken in Brussel - Publicatie 'Het Buurtpensioen' <p>B. MANTELZORG</p> <ul style="list-style-type: none"> - De website www.mantelzorgers.be, beheerd en gevoed door het Vlaams Expertisepunt Mantelzorg en de mantelzorgverenigingen. Is de referentie voor mantelzorgers en professionals als verzamelpunt voor alle info, naslagwerken, links en activiteiten over mantelzorg. <p>C. VRIJWILLIGERS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toolbox 'Vrijwilligers werven' - Webinar over de rol van vrijwilligers in zorgzame buurten - Via Give a Day kan je een online platform voor vrijwilligerswerk of burenhulp uitbouwen <p>D. MIDDENSTAND BETREKKEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enchanté biedt een model om handelaars uit de buurt te betrekken 	<p>Thomas More</p> <p>KCWWZ</p> <p>VEM</p> <p>Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk UCLL Give A Day</p> <p>Enchanté vzw Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Cahier – De verborgen spelers in een zorgzame buurt: hoe betrek je bedrijven, scholen, publieke en culturele instellingen, winkeliers en horeca, mensen die er werken, enzovoort. 	(KCWWZ)
9	Verbindend en krachtgericht werken	<p>A. KRACHTGERICHT WERKEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuningsaanbod voor burgers, verenigingen, welzijnsorganisaties en lokale besturen die krachtgericht en netwerkversterkend willen werken - Praktijkkader ‘versterken van mensen in maatschappelijk kwetsbare posities’ - Draaiboek zorgnetwerken - Tool ontwerpen van sociaal gewaardeerde rollen en talentenkaart Resokit <p>B. VERBINDING</p> <ul style="list-style-type: none"> - Online werkboek ‘Oog voor eenzaamheid’ maakt je wegwijs in het thema eenzaamheid. Via 3 modules met informatie, oefeningen en inspiratie word je meer deskundig in de preventie en aanpak van eenzaamheid - Resokit, ontwikkeld voor de Brusselse context maar ook breder toepasbaar, bundelt kennis over eenzaamheid en ondersteunend materiaal om sociaal isolement te doorbreken. De buurt is daarbij een van de hefbomen. <p>C. PSYCHISCHE KWETSBAARHEID/GGZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Methodebeschrijving Kwartiermaken en handreiking om iedereen te verwelkomen in een buurt - Inspiratiegids 10-daagse van de geestelijke gezondheid - Filmpje: Peter Dierinck aan het woord over Kwartiermaken <p>D. VERLIES/ROUW/TROOST</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikel over het belang van aandacht voor ziekte, afscheid en rouw in een Zorgzame Buurt - Website over Compassionate Buurten en Steden, met heel wat inspiratie en links naar Engelstalige projecten, gidsen, cursussen enz. - Gespreksgids doodsgelletterdheid 	<p>BAZ</p> <p>SAAMO</p> <p>Odisee</p> <p>Thomas More</p> <p>Odisee</p> <p>Movisie (Nederland)</p> <p>Vlaams Instituut Gezond Leven Peter Dierinck</p> <p>Compassionate Communities center of expertise (COCO)</p>
10	Communicatie	<p>A. ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tips voor heldere teksten <p>B. COMMUNICATIE BINNEN DE BUURT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publicatie ‘Wordt een pro in veranderingsgericht communiceren’ 	<p>Vlaamse Overheid</p> <p>SAAMO</p>

		C. ONLINE - Hoplr is een besloten online sociaal netwerk dat focust op lokale gemeenschapsvorming	Hoplr
11	Buurtwerk/ opbouwwerk	- Praktijkkader aandachtsgebieden versterken - E-publicatie ‘Werken aan sociale samenhang in buurten’ - Buurtwijs , een Nederlands platform voor buurtontwikkeling - Resokit aan de slag met formele en informele netwerken	SAAMO Movisie (Nederland) Buurtwijs (Nederland) Odisee
12	Levenskwaliteit en doelgerichte zorg	A. LEVENSKWALITEIT - Filmpje over levenskwaliteit, gemaakt ter ondersteuning van outreachend werkers maar verhelderend voor iedereen die werkzaam is in een Zorgzame Buurt - Kwaliteit sociaal netwerk in beeld en in gesprek brengen via tool inclusieweb (Resokit) B. DOELGERICHTE ZORG - Basistraining ‘doelgerichte zorg’	SAM vzw Odisee VIVEL
13	Leef- en woonomgeving/ mobiliteit	A. ALGEMEEN - Presentatie ‘Wonen en zorgzame buurten’ B. LEEFOMGEVING - Richtlijnen en links m.b.t. ruimtelijke ontwikkeling met oog op inclusief samenleven - Webpagina ‘Gezonde publieke ruimte’ - Cahier #10 – Zorgzame mobiliteit in rurale gebieden - E-LEARNING : Zo creëer je een gezonde publieke ruimte - C. LEEFTIJDVRIENDELIJK WONEN - Inspiratiebox voor wie een omgeving wil creëren waar kinderen en jongeren zich goed in hun vel voelen - De Woonzorgomgeving van de toekomst : een call to action om concreet in te zoomen op toekomstige woonzorgomgevingen voor ouderen - Artikel ‘Hoe kunnen we van een woonzorgcentrum een buurt maken?’	UA, VUB, KUL, Vlaamse overheid Vlaams Instituut Gezond Leven AR-TUR: platform voor architectuur en ruimte Milieugezondheidszorg in opdracht van Departement Zorg Vlaams Instituut voor Gezond leven KBS Sociaal.net

14	Gezondheidsvaardigheden	<p>A. GEZONDHEIDSPROMOTIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op de website van de logo's vind je inspiratie om met inwoners aan de slag te gaan rond een gezonde levensstijl, leefomgeving en gezondheidsbeleid - Op de website van het Vlaams Instituut Gezond Leven vind je inspiratie voor projecten en initiatieven rond gezondheidspromotie - <p>B. GEZONDHEIDSVAARDIGHEDEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publicatie 'Gezondheidsvaardigheden bevorderen in de eerste lijn' 	<p>Logo Vlaanderen</p> <p>Vlaams Instituut Gezond Leven Milieugezondheidszorg in opdracht van Departement Zorg</p> <p>Fonds Dr. Daniël De Coninck (KBS)</p>
15	Preventieve gezondheidsinterventies en -methodieken	<ul style="list-style-type: none"> - Tips voor een toegankelijk aanbod aan preventieve gezondheidsinterventies en -methodieken - Programmaboek voor een gezonde gemeente: inspirerende voorbeelden - Basisvisie, werkkader en inspiratie: Samen sterk voor ouderen in beweging - Brochure 'Samen sterk. Omgeving, milieu en gezondheid' - Brochure 'Samen sterk. Jeugd en gezondheid' - Brochure 'Samen sterk. Cultuur en gezondheid' - Brochure 'Samen sterk. Onderwijs en gezondheid' - Brochure 'Samen sterk. Mobiliteit en gezondheid' - Publicatie 'Samen sterk. Sport en gezondheid' - Publicatie 'Samen sterk. Ouderen en gezondheid' - Webpagina 'Preventiemethodieken voor meer gezondheid' - Preventieplatform voor maatschappelijke gezondheid, gezondheidsbevordering en ziektepreventie - Brochure 'Preventieve activiteiten voor ouderen die onvoldoende bereikt worden: wat zijn kansrijke elementen?' 	<p>Vlaams Instituut Gezond Leven</p> <p>Coalitie van 15 partners</p> <p>Nederlandse Overheid</p>
16	Politisierend werken	<ul style="list-style-type: none"> - Praktijkkader 'Bouwstenen voor structurele verandering' - Inspirerende praktijken politiserend werken 	<p>SAAMO Socius</p>